

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. ПРЕТПЛАТА СЕ ПОЛАЖЕ У НАПРЕД, И ТО НАЈМАЊЕ ЗА ПОЛА ГОДИНЕ, КОД СВИЈУ ПОЛИЦИЈСКИХ ВЛАСТИ, И ИЗНОСИ: 20 ДИНАРА НА ГОДИНУ ЗА ДРЖАВНА И ОПШТИНСКА НАДЛЕШТВА, А ЗА СВЕ ДРУГЕ ПРЕТПЛАТНИКЕ У ОПШТЕ 12 ДИНАРА ГОДИШЊЕ. ЗА ИНОСТРАНСТВО: ГОДИШЊЕ 24, ПОЛУГОДИШЊЕ 12 ДИНАРА У ЗЛАТУ. ПОЈЕДИНИ БРОЈЕВИ „ПОЛИЦИЈСКОГ ГЛАСНИКА“ НЕ ПРОДАЈУ СЕ. РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Његово Величанство Краљ Петар I, благоводео је, на предлог Министра Унутрашњих Дела, поставити:

за полицијског писара прве класе среза нишког Милана Петковића, писара прве класе среског суда за срез десковачки, по молби;

за полицијског писара прве класе среза неготинског Јована Ничића, полицијског писара исте класе среза голубачког, по молби;

за полицијског писара прве класе среза заглавског Јована Јанчића, пређашњег монополског чиновника;

за полицијског писара друге класе среза голубачког Обрена Гавриловића, полицијског писара исте класе среза неготинског, по службеној потреби;

за полицијског писара друге класе среза тамнавског Миливоја Б. Николића, полицијског писара исте класе среза посавског, округа ваљевског, по службеној потреби;

за полицијског писара друге класе среза љубињског Тихомира Мијатовића, полицијског писара исте класе среза нишког, по службеној потреби;

за полицијског писара друге класе среза грочанског Владимира Живановића, полицијског писара исте класе среза заглавског, по службеној потреби;

за полицијског писара друге класе среза десковачког Војислава Новаковића, полицијског писара исте класе среза љубињског, по молби;

за полицијског писара друге класе начелства округа смедеревског Драгомира Ђуртовића, полицијског писара исте класе среза подунавског, по молби;

за полицијског писара друге класе управе вароши Београда Матеју Јовановића, полицијског писара исте класе начелства округа смедеревског, по службеној потреби;

за полицијског писара треће класе среза млавског Михаила Јанаковића, полицијског писара исте класе среза десковачког, по службеној потреби;

за полицијског писара треће класе среза рамског Михаила Стевановића, полицијског писара исте класе управе вароши Београда, по службеној потреби;

ског писара исте класе управе вароши Београда, по службеној потреби;

за полицијског писара треће класе среза звизског Светолика М. Кнежевића, пређашњег полицијског писара;

за полицијског писара треће класе начелства округа чачанског Радивоја Јоцића, пређашњег полицијског писара;

за полицијског писара треће класе среза мачванског Драгољуба О. Новаковића, апсолвираног правника — практиканта Министарства Унутрашњих Дела;

за полицијског писара треће класе среза бољевачког Ђорђа Каљевића, апсолвираног правника;

за полицијског писара треће класе среза хомољског Душана Ђурића, апсолвираног правника;

за полицијског писара треће класе среза посавског округа ваљевског Душана Перуничућа, апсолвираног правника; и

за полицијског писара треће класе управе вароши Београда Глигорија Поповића, апсолвираног правника.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 17. фебруара 1912. године, у Београду.

Указом Његовог Величанства Краља Петра I, на предлог Министра Унутрашњих Дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је:

да се Драгољуб Новаковић, полицијски писар прве класе среза посавског округа ваљевског, на основу §. 70. закона о чиновницима грађанског реда, стави у стање покоја с пензијом, која му према годинама службе припада.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 17. фебруара 1912. године, у Београду.

Указом Његовог Величанства Краља Петра I, на предлог Министра Унутрашњих Дела, решено је:

да се Милораду Илићу, полицијском писару треће класе среза тамнавског, уважи оставка, коју је поднео на државну службу.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 17. фебруара 1912. године, у Београду.

КРЕТАЊЕ КРИМИНАЛИТЕТА

у месецу јануару 1912. год.

Према званичним извештајима окружних начелстава и Управе града Београда, у току месеца јануара ове године извршено је у Србији:

1. Убивстава	29
2. Детоубивстава	3
3. Нехотичних убивстава	2
4. Покушаја убивстава	30
5. Разбојништава	8
6. Тешких телесних повреда	12
7. Паљевина	39
8. Опасних крађа	99
9. Злонамерних поништаја туђих ствари	6 ¹⁾

Од изложених дела пронађено је:

Убивстава	28 или	96.5%
Детоубивстава	0	0.0%
Нехотичних убивстава	2	100.0%
Покушаја убивстава	29	96.6%
Разбојништава	7	87.5%
Тешких тел. повреда	12	100.0%
Паљевина	5	12.8%
Опасних крађа	30	30.3%
Злонамер. поништаја туђих ствари	3	50.0%

Највећи број убивстава извршен је помоћу ваграног оружја (14), затим помоћу оштрог оруђа (7), тупог (6) и даљењем (2).

Узроци њиховом извршењу леже: у међусобној свађи за 13 случајева, у љубомори за 3, у вршењу званичне дужности за 3, у користољубљу за 2, у освети за 2, у нужној одбрани за 1, и за 5 случајева узроци су непознати.

Посматрана према местима, изложена убивства извршена су: у срезу јабланичком 2 (1 непронађено), у срезу јасени-

¹⁾ У месецу јануару 1911. г., дела ових је било:

1. Убивстава	14
2. Детоубивстава	5
3. Нехотич. убивстава	2
4. Покушаја убивстава	25
5. Разбојништава	5
6. Синовања	—
7. Тешких телесн. повреда	13
8. Паљевина	31
9. Опасних крађа	123
10. Злонамерни поништ. туђих ствари	7

чком округа крагујевачког **2**, у срезу деспотовачком **2**, у срезу подунавском **2**, у срезу студеничком **2**, у вароши Београду **2** и по **1** у срезovima: посавском округа ваљевског, подгорском, ваљевском, крагујевачком, беличком, ресавском, пожаревачком, хомољском, моравском округа пожаревачког, таковском, јасеничком округа смедеревског, орашком, заглавском, бољевачком, пожешком, жичком и драгачевском.

Детоубиства извршена су у вароши Београду **2** (оба непронађена), и у вароши Врању **1** (непронађено).

Нехотична убиства извршена су по **1** у срезovima: млавском и прокупачком.

Покушаји убиства извршени су: у срезу прокупачком **7** (1 непронађен), у вароши Београду **3**, у срезу пожешком **3**, у срезу јабланичком **2** и по **1** у срезovima: посавском округа београдског, грочанском, грузанском, неготинском, алексиначком, белоаланачком, јадранском, хомољском, звишском, орашком, добричком, драгачевском и у варошима: Ваљеву, Крушевцу и Зајечару.

Сва ова дела извршена су већином у међусобној свађи и освети.

Разбојништва су извршена: у срезу жичком **2** и по **1** у срезovima: посавском округа београдског (непронађено), ражањском, беличком, алексиначком, моравском округа пожаревачког и у вароши Ваљеву.

Тешке телесне повреде извршене су: у срезу колубарском округа ваљевског **2**, у срезу пожаревачком **2** и по **1** у срезovima: ваљевском, кључком, деспотовачком, поцерском, рамском, зајечарском, ариљском и у вароши Београду.

Паљевине су извршене: у срезу зајечарском **4**, у срезу прокупачком **4** (1 пронађена), у срезу колубарском округа ваљевског **3**, у срезу лепеничком **3**, у срезу посавском округа београдског **2**, у срезу брзопаланачком **2**, у срезу сврљишском **2** (обе пронађене), у срезу хомољском **2**, у срезу орашком **2** и по **1** у срезovima: ваљевском, крагујевачком (пронађена), грузанском, кључком, расинском, параћинском, бањском, моравском округа пожаревачког, млавском, звишском (пронађена), ариљском, моравичком и драгачевском.

Вредност свих ових паљевина износи око **5.600** динара.

Опасне крађе извршене су: у вароши Београду **15** (3 пронађене), у срезу параћинском **8** (3 пронађене), у срезу тамнавском **6** (1 пронађена), у срезу бањском **4**, у срезу моравском округа пожаревачког **4** (све пронађене), у срезу млавском **4** (2 пронађене), у срезу лесковачком **3** (2 пронађене), у вароши Шапцу **3**, у срезу пожаревачком **3**, у срезу орашком **3** (1 пронађена), у срезу посавском округа београдског **2** (обе пронађене), у срезу грузанском **2**, у вароши Крушевцу **2**, у срезу деспотовачком **2**, у срезу беличком **2** (1 пронађена), у срезу азбуковачком **2** (1 пронађена), у срезу звишском **2**, у срезу бољевачком **2**, у срезу заглавском **2** (1 пронађена), и по **1** у сре-

зовима: грочанском, подгорском (пронађена), колубарском округа ваљевског, ваљевском, пољаничком, крагујевачком, лепеничком, крајинском (пронађена), неготинском (пронађена), брзопаланачком, ражањском, копаоничком, левачком, ресавском, поцерском, јадранском (пронађена), рађевском (пронађена), хомољском (пронађена), голубачком, јасеничком округа смедеревског, подунавском, трнавском (пронађена), моравичком (пронађена), и у варошима: Ваљеву (пронађена), Врању, Крагујевцу, Нишу и Пожаревцу.

Вредност свих ових крађа износи око **16.300** динара.

Злонамерних поништаја туђих ствари било је по **1** у срезovima: тамнавском, лесковачком, поречком, третеничком (пронађен), жупском (пронађен) и у вароши Београду (пронађен).

Вредност свих уништених ствари износи око **600** динара.

Поред изложених дела у току месеца јануара ове године извршено је у Србији и **9 самоубиства** и то: у вароши Београду **3** и по **1** у срезovima: јабланичком, левачком, лужначком, млавском, пожешком и студеничком.

Сва ова самоубиства извршена су: *вешањем 5, ватреним оружјем 2, тровањем 1, давленијем у води 1.*

Узроци њиховом извршењу леже: у болести за **3** случаја, у душевном растројству за **1**, страху од казне за **1**, у љубави за **1**, у рђавом домаћем животу за **1**, и за **2** случаја узроци су непознати.

Покушаји самоубиства извршени су: по **1** у срезovima: посавском округа београдског (дављење, рђав домаћи живот) и кључком (ватрено, туга).

Општи преглед до сад изложених дела овакав је:

Текући број	О К Р У З И	УБИСТВА											
		Убиства	Детоубиства	Нехотична убиства	Покушаја убиства	Разбојништва	Славања	Тешке телесне повреде	Паљевине	Опасне крађе	Злонамерни поништаји туђих ствари	Самоубиства	Покушаји самоубиства
1	Округ београдски	—	—	—	2	1	—	—	2	3	—	—	1
2	« ваљевски	3	—	—	1	1	—	3	4	10	1	—	—
3	« врањски	2	1	—	2	—	—	—	5	1	1	—	—
4	« крагујевачки	3	—	—	1	—	—	5	5	—	—	—	—
5	« крајински	—	—	—	1	—	—	1	3	3	1	—	1
6	« крушевачки	—	—	—	1	1	—	—	1	4	2	—	—
7	« моравски	4	—	—	1	—	—	1	3	14	—	1	—
8	« нишки	—	—	—	1	1	—	—	3	5	—	—	—
9	« пиротски	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—
10	« подрински	—	—	—	1	—	—	—	1	8	—	—	—
11	« пожаревачки	3	—	1	2	1	—	3	5	16	—	1	—
12	« руднички	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	« смедеревски	4	—	—	1	—	—	—	2	5	—	—	—
14	« тимочки	2	—	—	1	—	—	—	1	4	4	—	—
15	« топлички	—	—	1	8	—	—	—	4	—	—	—	—
16	« ужички	1	—	—	3	—	—	—	1	1	—	1	—
17	« чачански	4	—	—	1	2	—	—	2	2	—	1	—
18	Управа града Београда	2	2	—	3	—	—	1	—	15	1	3	—
	Свега:	29	3	2	30	8	—	12	39	99	6	9	2

Из канцеларије Антропометријско-Полицијског Одељења Министарства Унутрашњих Дела, 18. фебруара 1912. године АБр. 273, у Београду.

СТРУЧНИ ДЕО

О ПОЈМУ ИСПРАВЕ У КРИВИЧНОМ ПРАВУ

од
ДР. ТОМЕ ЖИВАНОВИЋА

(НАСТАВАК)

3^о У § 147 ал. 3 вели се, да се по овом §-у има казнити и онај, „који... артију, на којој је другога име написано без саизволења овога појани (испиче).“ Овде се има разумети како случај, кад неко попуни хартију, на којој је туђе име напи-

сано, без знања овога, тако и случај, кад ову хартију попуни са знањем онога лица, али не онако, како му је наложено од овога¹⁾. Ово ће бити случај н. пр. онда, кад се А потпише на хартији, и преда је лицу Б, да на њој испиче облигацију од 800 динара, а Б је испуни на 1000 динара.

(1) Испуњавање бланкета без одобрења у ствари је прављење лажне исправе у ужем смислу, те је ал. 3. § 147 излишна²⁾.

¹⁾ У пруској судској пракси за овај други случај је било спорно, да ли се и он има подвести.

²⁾ Тако Oppenhof § 269, 2. Прог. Binding 2 234, Olshausen § 269, 3.

На хартији се треба да налази лични потпис неког лица, но довољно је, да га је потписао пуномоћник.

(3) Потпис треба да је рукописни. Не би био довољан какав други начин потписивања, н. пр. штампан потпис или штампаним стављен, јер се онда не би могло увек утврдити, да је потпис истинит. Ако потпис не би био рукописан, могло би постојати само прављење лажне исправе у ужем смислу.

(4) Могуће је, да хартија, на којој се налази нечији потпис, има поред тога и другу какву садржину. У овом случају се има узети, да може постојати фалсификовање средством испуњавања бланкета само онда, кад та садржина с потписом испод ње не сачињава већ једну исправу¹⁾. Ако би ово био случај, могло би постојати само прављење лажне исправе у ужем смислу, кад би се већ постојећој садржини још нешто додало.

(5) Као хартија се овде има сматрати несумњиво и *пергамент*²⁾.

(6) Без значаја је, на који је начин хартија с туђим потписом дошла у притежање извршиоцу, да ли му је н. пр. поверена или не³⁾.

(7) Хартија с туђим потписом треба да је испуњена тако, да се тиме претвара у исправу. Ово испуњавање може бити извршено неком изменом већ постојеће садржине на хартији. Тако кад неко писмено није исправа зато, што није стављен датум издавања, постојало би испуњавање бланкета, кад би ко ставио датум, и писмено би услед тог испуњавања постало исправа.

(8) Без значаја је, да ли је хартија испуњена изнад или испод потписа⁴⁾.

(9) Као што је речено, испуњавање треба да се изврши „без саизволења“ онога, чији је потпис.

б) *Употреба* исправе. — Није довољно, да се лажна исправа направи или права исправа преиначи, да би било кривичног дела фалсификовања, већ је потребно и то, да је исправа *употребљена* (§ 147: „и њом се послужи“⁵⁾). Ово се образлажава тиме, што, вели се, прављење лажне исправе и преиначавање праве исправе сама за себе не повређују нити угрожавају какво правно добро.

Врло је спорно, кад се има узети, да је исправа употребљена.

1^о Према неким је исправа употребљена онда, кад је *некоме учињена приступачном*, т. ј. кад му је омогућено, да је чулима (чулом вида или пипања) опази и њену садржину сазна⁶⁾.

2^о Према неким исправа је употребљена тек онда, кад је она од онога, коме

је учињена приступачном, *заиста чулно примећена*, т. ј. *виђена* (одн. *описана*, кад су писмена слепачка), и ако није њена садржина сазната¹⁾.

3^о Према неким потребно је, да је *садржина* исправа од неког сазната²⁾.

4^о Према првом мишљењу ово кривично дело било би свршено самим тим, што је исправа предата на пошту. Међутим могуће је, да је она изгубљена, или да ју је пошљалац опозвао са поште, а у таквим случајевима је немогуће рећи, да је исправа употребљена. Зато је прво мишљење погрешно. С друге стране не може се захтевати, да је садржина исправе заиста сазната од онога, коме је учињена приступачном, јер би онда постојање свршеног кривичног дела фалсификовања зависило од тога, да ли ју је онај прочитао, и кад ју је прочитао, дакле од једног случаја. Једино је умесно према томе друго мишљење. Тако постојало би свршено кривично дело фалсификовања, кад би А начинио лажну меницу и поднео је на есконтовање благајни каквог новчаног завода; а ако ју је поштом послао, свршено фалсификовање би постојало тек онда, кад је пошљка од надлежног чиновника завода отворена. Не би међутим било употребе исправе, кад би она била само прочитана пред неким, или кад би се на њу позвало³⁾, као ни онда, кад би се поднела само копија исправе и то као копија, а не као оригинал.

5^о *Binding* је противан првом и трећем мишљењу, а другом само у толико, што он не захтева, да је исправа чулно примећена од онога, коме је учињена приступачном, већ само то, да је онај стављен у такав однос просторне близине с исправом, да ју је могао чулно приметити, као и то да је изрично или прећутно позван да сазна њену садржину⁴⁾. Тако у случају кад му је исправа поштом послата, потребно је и довољно за постојање свршеног фалсификовања, да је пошљку примио, и ако је није отварао, већ је, и не гледајући је, бацао.

(1) Без значаја је, на који је начин исправа стављена некоме на чулно опажање. То може бити учињено личним давањем у руку, уметањем у какву књигу, чеп итд. То може даље бити учињено непосредно од извршиоца или преко неког другог лица, које би се имало тада сматрати као саизвршилац.

(2) Исправа треба наравно да је употребљена *као исправа*, (т. ј. као доказно средство), а не у неком другом својству, јер је §-у 147 к. з. циљ једино, да се исправа заштити од злоупотребе само као доказно средство⁵⁾. Но довољно је, да је употребљена као доказ ма којег права или правног одношаја, за чији доказ је намењена. Без значаја је међутим, да ли извршиоцу заиста припада оно право, које се хтело остварити.

(4) Без значаја је, да ли је употребом исправе имао бити оштећен баш онај, према коме је она употребљена или неко други. Тако постојаће свршено кривично дело фалсификовања, кад је А предао адвокату фалсификовану меницу ради наплате.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

ПОУЧНО-ЗАБАВНИ ДЕО

ПОЖРТВОВАЊЕ

(СВРШЕТАК)

Храброст и савест говорили су за прво и износили му одличне аргументе:

„Зар да оставиш без одбране, да убију вереницу онога, који је са опасношћу по свој живот, штитио твој? Зар кукавички да напустиш њене родитеље?“

Али је у исто време, брига за свој живот одговарала:

„Убиће и мене. Ја се не бојим смрти. Али ко ће однети, у место мене, извештаје графу де Фроте? Зар интереси једне партије нису пречи од интереса неколицине усамљених индивидуа?“ Савест продуживаше. „Хоћеш ли икад смети да се појавиш пред Бригитом и Пјером, ако оставиш да убију Бабету. Ти знаш врло добро да би они допустили да их убију због тебе!“

Разум обазриво додаваше: „Али шта могу ја сам?“

Али му је неки други унутрашњи глас говорио:

— Иди, доведи им помоћ...

— Одакле? Ја сам изгнаник; ја немам пријатеља; нико не би одговорио на моје молбе, баш нико.

Инстинкт самоодржања бораше се са храброшћу и тераше га даље од ове опасне куће. Он се полако по мраку дошупња до капије. Прозлазећи поред врата, при светлости буктиња, опази млади племић вођу разбојничког.

Он је стајао непомично; био је висок, имао је орловски профил, високи ожиљак на лицу, шубару од лисичије коже и као крв црвену краватну.

Чуо је наполичарев глас...

„Преклињем Вас, немојте ме мучити... Поштедите моју жену и кћер... Дађу Вам све што имам...“

Младић је био страшно узбуђен срце му је дупало, да искочи. Он опет хтеде да јурне кући... али још једном га надвлада осећај његове немоћи. Он окрете леђа зградаи и оде друму. На друму застале неколико секунди, па онда, као да се нешто решио, одјурн из све снаге.

* * *

На крају села, поред реке, у једној сасвим порушеној кућици био је вод 45. републиканске полу-бригаде. Било је тридесет људи, под вођством једног поручника. Неки су спавали на земљи у својим огртачима; други, који су имали да стражаре, чистили су оружје и пушили луле или су играли пикета са патриотским

¹⁾ Уп. *Olshausen* § 269, 3, *Frank* § 267 II, *Oppenhof* § 269, 3.

²⁾ Уп. *Frank* 269 II. Према *Binding*-у 2 236, без значаја је, какав је супстрат исправе, тако да то може бити и метал, дрво и т. д. Тако и *Olshausen* § 560, 2.

³⁾ Уп. *Oppenhof* § 299, 4.

⁴⁾ Уп. *Oppenhof* § 269, 5.

⁵⁾ За разлику од неких новијих законодавастава. За углед је служило пруски к. з.

⁶⁾ Тако *Frank* § 267 V 2 а, *Olshausen* § 267, 35, *Meyer-Allfeld* 608, *Merke* II. Н. 3 798, *Hälschner* 2 546.

¹⁾ Тако *v. Liszt* § 161 I 2.

²⁾ Тако *Meyer G. S.* 47 94.

³⁾ Уп. *v. Liszt* § 161 I 2.

⁴⁾ 2 251.

⁵⁾ Уп. *Olshausen* § 276, 37.

картама. Краља, даму и слугу су заменивали: једнакост, слобода и геније.

Напољу је стражар одбројавао својих сто корака. Из кућице су се чули његови одмерени кораци, како се приближују или удаљавају. Ништа више није реметило ноћну тишину осим узвика играча.

Одједном се играчи почеше препирати. Спавачи се гуњајући пробудише и поделише у две партије.

Али одмах сви ућуташе, кад се напољу зачу глас стражарев:

„Ко иде?“

Војници поустајаше, побацаше карте; луле ишчезоше у трогорим шеширима.

„На оружје!“ викну стражар.

Цео вод скочи на ноге и потрча пушкама. На вратима настаде гурање. Стражар тераше пред собом човека, који се, у осталом, није ни противио. На против, изгледаше да се јако жури да стигне што пре у кућицу и на вратима гурну неколико војника који му препречаваху пут.

„Грађанине поручнике, рече један војник, који беше први изашао из куће..... неки особенак хоће да говори с тобом.“

Човек беше тако задуван да неколико тренутака није могао да говори; неколико пута покушаваше, али без успеха.

Војници се сакупише око њега и посматрају га. Његово разбарушено, блањаво и прашљиво одело, давало му је сумњив изглед. Војници гласно исказиваху своје мишљење:

„Ово је неки аристократа!“

— Бивши поп!

— Не, ројалиста!“

Све му се више приближиваху и почеше да га грде. Али тада приђе један млади поручник. Он није имао браде и није изгледао ни најмање страхан. Поред поручника стајао је један стари наредник, са својим трогорим шеширом са кокардом, и белим перчином и брковима. Он постави неколико питања: „Ваше име, пасош, шта сте тражили ноћас на друму?“ Али га странац прекиде уморним, али чврстим гласом;

„Ја сам граф Адемар де Во.“

За један тренутак сви запрепашћено ћутаху: Како! Бегунац, емигрант, кога смо узалуд целог дана тражили! Па се затим зачуше бесни, претећи, злобни гласови:

„Сам нам је дошао... Држимо га!“

— Лепо сам ја говорио да је то разбојник!

— То је непријатељ народни!

— На смрт! на смрт!

— Мир! нареди стари наредник..... Републикански војници га вређају (нападају) заробљенике!

— Ти се, грађанине, ниси надао, да ћеш нам пасти шака! шалио се официр, уверен да ће му ово хватање донети капетанске еполете,

— Пардон, господине; ја сам знао, не може бити боље, где сте ви. Ја сам намерно дошао.“

Чврстина његовог нагласка уди поштовање војницима. Они ућуташе.

Поручник му више не смеде говорити: „Ти“. Он настави:

„Били сте склоњени у селу?“

— То вас се не тиче.. Понављам Вам, ја сам Вам био умакао, али сам се вратио што сам брже могао, да Вас замолим за помоћ.

— За помоћ?

— Да. Ви сте војници и ваљда нећете оставити сироте људе, да их муче разбојници... Слушајте... једна банда шофера напала је на мајур Арнодов. Ја сам их видео. Пожурите...

— Причај то другоме!

— Шофери су ваши пријатељи!

— Моји пријатељи су војници као и ви. Они се храбро боре, а не нападају и не пљачкају усамљене куће.“

Млади поручник није схватао, да неко може жртвовати свој живот, само да спасе непознате људе, као што то чинише граф де Во. Он му то и рече. Па и стари наредник прихвати ту мисао, и за час она доби много присталица.

„Изгледа ми да нас бивши гроф води у неку клопку.“

— Зар бих дошао Вама у руке? рече гроф. Ја знам шта ме чека. Ја пркосим судбини, само зато, да спасем невинна створења.

— Ако говорите истину, какве доказе доносите? запита поколебано официр.

— Па имате мене за таоца. Ако видите да сам Вас преварио, ви ме избушите куршумима.

Нико Вас неће спречити, ја сам сам против толико вас. Али, преклињем Вас, пожурите! трчите! Сваки минут може им донети срећу или несрећу! Кад сам већ жртвовао себе, бар да спас не дође доцкан!

Наново настаде ћутање. Војници посматрају графа. Сад су му већ сви веровали; на њиховим лицима читао би човек дивљење. Поручник узбуњено гледаше наредника. Овај му нешто шану на уво. Тада се официр одлучи:

„Добро, рече... Двадесет људи и ти: наредниче... Други нека остану овде.“

— Господине, рече граф, и пружи пиштоље, ето Вам моје оружје.

— Задржите га, грађанине... Ви ћете поћи да нам покажете пут.

— Хвала Вам господине, узвикну одушевљено граф, Ви сте великодушни.

— Напред! нареди официр.

Војници поћоше. Они убрзаваху кораке за графом, који изгледаше као њихов шеф. Што су се ближе примицали мајору, он је све више убрзавао кораке. Назад му кораци прећоше у трчање, и Плави појурише за њим без нити ма коме пало на памет да он хоће да бега. Њихова енергија их надвишаваше.

Поручник несвесно беше нестрпљив. Он не сумњаше више на младог аристократу. Сад обоје беху на челу трупе; они измењаше неколико кратких, испрекиданих реченица о броју шофера и о сцени коју је граф видео. Сваки би помислио да су то два друга, од којих је један, републикански официр.

Кад су стигли на капију, граф предложи:

„Ако се бојите клопке, господине, пођите напред; на тај начин ја не бих могао дићи узбуну.“

— Не, грађанине, идите Ви први.

Граф му показа леш псећи — још је ту стајао. Војници проћоше у два реда поред оgrade. За тренутак опколише кућу. Бандити су мислили да су сасвим сигурни, с тога не беху оставили страже. И пре него што су могли узети оружје, беху савладани.

Само је њихов вођа имао времена да се закони иза једног астала. Г. де Во појури к њему: али овај подиже пиштољ и опали... Али је граф већ био на столу и дохватио за гушу разбојника. Обоје се ваљаху по земљи. Засија општрица бандитова ножа; али гвоздена рука спречи замаха. Стари наредник и један војник држаху разбојника. Г. де Во устаде.

„Грађанине, Ви сте рањени? узвикну официр.“

— Не, господине, неваљалац ме је промашио.

— Ах, у толико боље! Било би ми врло жао да Вас је убио.

— Ви сте врло добри, господине, и ја бих само желео да војни суд, који ће ми судити, осећа тако исто, као Ви.

Сад, кад је опасност прошла, и разбојници похватани, граф се умири: он се шалио са елеганцијом једнога племића.

Поручник се осећаше непагодним. Занет симпатијом према бегунцу, он је учинио једну омашку. Да би скренуо мисли на што друго, он нареди да одведу разбојнике у авлију.

Соба је била страховито изгледала: врата од ормана остављена, ковчег *исапелуран*, ствари испретуране, кревети испремештани сведочили су, какав се догађај одиграо, и укућани још не беху дошли к себи.

Наполичар беше у оној ларми пао заједно са столицом, за коју је био везан. Одрешинше га.

Али се једва држао на ногама, јер их разбојници већ беху мећали на пламен, да да новац, који није ни имао. Његова жена беше у несвести; Бабета, у својој спаваћој хаљиги, покушаваше да је поврати. Слуга и служавка стајаху као скамењени у једноме ћошку.

Требало је мало времена, а много говора, па да јадни људи увиде своју срећу. Али кад су разумели, три жене бризнуше у радостан плач; а затим се хиљаду захвалности и благослова изручише на главу наредникову и поручникову.

Али два републиканца не хтедохе примити целу захвалност. Они су већ поступали са емигрантом као са својим и натераше га да изађе из свога угла.

Стари наредник изјави:

„Овај грађанин, бивши г. де Во је Ваш спаситељ. Он је видео кад су код Вас ушли шофери и дотрчао је да нас зовне.“

Са својим седим брковима и осмехом блаженства и гордости на уснама лично је на каквог ветерана, који престава отменог регрута. Али кад мајурци чуше име де Во, са лица им нестаде веселости, као да им опет јављају долазак разбојника. Она постадохе глупо-запрепашћена. Граф де Во-а! То је тај изгнани племић, о коме им је Пјер говорио! Ноћас је требао да

www.ubc.edu саприје код њих. Али је видео шофере и страча да зове републиканце, своје непријатеље. Жртвовао је свој живот, само да спасе њихов. И сад ће га, наравно, стрељати или послати на гилотину..... Што су им се мисли више сређивале, све су више разумевали. Гледали су свога спасиоца са неописаним дивљењем. Граф де Во се бојао да их не компромитује, и правио се да не види њихово узбуђење, доказујући да то није толика храброст.

Али је ипак морао да одговори на знаке Бабетине да жели да говори с њим. Њене очи, између праменова косе, који се од суза беху залепили, говориле су речито. Он попусти и кад поручник изађе да изда заповести, он јој приђе:

„Госп. графе... Ви ћете умрети... због нас...“ јецала је Бабета.

Јецане је угуши и она није могла више говорити.

„Умрети? Не, дете моје, то није сигурно... Допустите ли да Вас загрлим? Ох! врло радо.

— Збогом!... Умирите се... Долазе... Мислите на Пјера.

Војници се беху поређали око бандита, које беху везали по четири. Били су спремни за полазак. Официр се појави на вратима и гроф, да би му уштедео непријатност да га зове, пође му у сусрет:

„Господине, рече он, ја се надам да ме нећете везати са овим неваљалцима“. Али га младић задржа једним покретом:

„Грађанине, рече он, републикански војници умеју да цене храброст, чак и непријатељску... Ви сте слободни“. Овог пута беше ред на г. де Во-а да буде потрешен и изненађен; у толиком је степењу био потрешен, да је једва могао да стегне руке поручнику, који је тобож журио да се стави на чело својих људи, а у ствари да избегне једну дирљиву сцену, којом је јако био узбуђен..

С француског,
Ст. Д. Налајкићева.

ВИДОКОВИ МЕМОАРИ

(НАСТАВАК)

Замислите муку капетана: приморани да се што пре врате, они истоварају њихове товари на земљу, објављујући да би им се учинила услуга ако се дође и узме вино макар и са бурадима.

Па и то није све. Зар није велика сласт имати шећер увек под руком? Нећу да вам говорим о кафи, лимуновима, поморанцама, ананасу и хиљаду других лепих плодова који тамо успевају без икаквог неговања као у земаљском рају! Још мање ћу говорити оликерима о којима се прича толико и који су тако пријатни да изгледа, нек Бог опрости, кад их пијете као да вас анђели голицају по устима!

„— Да сам се обратио женама или деци, ја бих им могао хвалити све ове посласнице, али ја говорим људима.

„— Знам напоре родитеља које они чине да би одвратили младиће од пута

који треба да их одведе срећи, али ви, синови добрих фамилија, будите промишљенији од очева, нарочито од мајки. Не слушајте их кад вам кажу да дивљаци једу Јевропљане: то је све било само у време Христофа Колумба или Робинзона Крусое-а. Не слушајте их кад вам причају о жутој грозници. Кад би она била тако страшна у земљи не би било ничега другог но само болнице, а Бог ми је сведок, да има свега једна. Причаће вам још о шкодливом поднобљу, али ја сам слободан да то опорекнем. Поднебље је врло топло, али је се природа показала тако раскошна у расхлађивању да доста треба нарочито пазити на да се топлота примети. Плашиће вас великим комарцима и змијама звечаркама. Али зар ви у то верујете? Зар немате увек на расположењу робове да растерују, прве, а што се тиче других, зар вам родитељи не говоре само да вас одврате? Говориће вам о бродоломима. Знајте, ја сам преко мора прелазно педесет и седам пута, видео сам тропске човечушке и мени је ићи с пола на пол као попиту чашу воде, и на океану се, на оној ширини, осећам сигурнији на некој лађи из седамдесет четврте, него у кочијама оксерским или на малој лађици која саобраћа између Париза и Сен-Клуда, а то је мислим доста да растера вашу бојазан..

„— Могао бих још штогод додати овој слици.. Могао бих вам говорити о лову и риболову. Замислите шуме где је дивљач тако кротка да и не помишља на бегство, а тако плашљива да је довољно мало јаче викнути па да падне; замислите реке и језера где има толико рибе да се због њих реке изливају. Све је то верујем, чудновато, али је и истинито.

„— За мало не заборавих да вам кажем коју о коњима, да, о коњима господо. Не можете крочити ни корак а да их не сретнете хиљадама.. изгледају као стада оваца, само што су већи. Ако сте јахач узмете уже, ако је дуже боље је, направите покретну замку, припазите кад коњи пасу, тада они не стрепе ни од чега, изберете једнога, баците уже и.. коњ је ваш. Не остаје вам ништа друго до да га узјашите или да га водите на поводнику ако то сматрате за умесно; јер, упамтите добро, тамо је сваки слободан у својим радњама.

„— Да, господо, ја понављам, све је то истина, све је истина, цела целцата истина, и доказ је то, што ме је Краљ Француске, Његово Величанство Луј XVI, који ме из његове палате може и чути, овластио давам од његове стране понудим све те благодети. Зар бих ја смео лагати тако близу њега?

„— Краљ ће вас оденути, Краљ ће вас хранити, он ће вас богато наградити а у замену од вас не тражи ништа, скоро никакав рад.

„— Имаћете добру постељу, добру храну, устаје се и спава кад се хоће, вежбаће једампут месечно, парада у Сен Лују. Ја вам не прикривам да се тога не би могли ослободити сем ако би добили дозволу, а она се не одбија никад. Испуните ли ове обавезе све остало је време

ваше. Шта хоћете више? Ако хоћете повољан услов — ту је, само пожурите јер кажем вам, сутра ће већ бити доцкан, лађе су спремне и не чека се ништа више до ветар на да се дигну једра... Потеците, Парижани, потеците! Ако вам случајно омрзне бити у добру можете добити отпуст кадгод хоћете: једна барка увек стоји у луци готова да врати оне који зажеле за земљом, она не ради ништа друго. Они који желе да знају још што нека ме потраже; немам потребе да им казујем моје име, ја сам довољно познат; мој стан је четири корака одавде код првог фењера у кући оног трговца са вином; питајте само за Бел-Роза.

„Мој положај ме је био начинио тако нажљивим да сам просто гутао реч по реч од овог говора и, ма да има већ двадесет година како сам га чуо, ја мислим да нисам заборавио ниједан слог. Он је тако исто утицао и на Фанфана. Ми смо се таман о њему саветовали кад један дрипац, на кога нисмо ни обраћали пажњу, распали Фанфану шамар те се његов шешир откотрља по земљи. — Научићу те, рече му он, Никоговићу, да ме не гледаш попреко. Фанфан се од ударца збуни; ја помислих да га браним, али онај диже руку на мене, а свет се очас скупи око нас. Наједанпут неки пресече гомилу, погледам боље и видим Бел-Роза. — Е, е, шта је то? викну он показујући на Фанфана који сузаше; чини ми се да је господин добио шамар? то се не може поправити, али господин је јунак, ја то читам из његових очију, те ће се ствар уредити. Фанфан хтеде рећи да није крив што је извукао шамар. — Све једно пријатељу, вели Бел-Роз, ипак треба се потпуно одужити. — Да, рече онај дрипац, то не може проћи тако олако. Господин ме је увредио, он ми мора дати задовољења; један од нас двојице има да падне. — Добро, де, даће вам задовољења, рече Бел Роз, ја одговарам за ову господу; одредите час. — Одредите ви. — Пет сати изјутра иза архиепископије, ја ћу донети мачеве одговори Бел-Роз.

„Реч беше дата, онај се повуче, а Бел-Роз ударајући Фанфана по трбуху, по пренику где се обично држи новац учини да зазвече паре, последњи остатак нашега помраченога сјаја. — Верујте ми, младићу, рече он, ја се интересујем за вас, пођите са мном, а и господин није на одмет, додаде ударајући ме онако исто по трбуху као што беше ударио и Фанфану. Г. Бел-Роз нас одведе у улицу Живери, до на врата неког винарског трговца и упуту нас унутра. — Ја нећу да улазим с вама, рече нам он, један човек као што сам ја мора да пази на своје достојанство, идем да скинем моју униформу и доћи ћу неће проћи ни минут. Иштите са црвеним печатом и три чаше. Бел-Роз нас остави. — Са црвеним печатом, понови он окрећући се, са црвеним печатом.

„Ми извршисмо тачно заповести Бел-Розове који ускоро дође, а кад дође ми поскидасмо капе. — О, младићу, рече нам, покрите се, међу нама нема пере-

www.монија, ево ја седам, где је моја чаша (он је испи на један гутљај) ђаволски сам жедан, грло ми је пуно прашине. Једнако говорећи г. Бел-Роз испи још једну чашу, затим обрисав марамом чело он се лактовима наслони на сто и узне неки тајанствени изглед који нас поче узнемиравати.

»— Да, драги пријатељи, сутра ћемо се огледати. Знате ли ви, окрете се Фанфану, који је био тако исто узнемирен, да имате једног страшног противника, једног од најбољих бораца у Француској, он би тукао и св. Ђорџа. — Тукао би и св. Ђорџа! понови Фанфан неким побожним гласом а гледајући у мене. — Да, да, гуче и св. Ђорџа, али и то није све, морам да вас известим да има врло несрећну руку. — И ја тако исто рече Фанфан. — Шта и ви тако исто? — Да, ја тако мислим, јер док сам био код мога мајстора није прошао дан да не разбијем по штогод на ма то био и тањир. — Није то, мој младићу, рече Бел-Роз; да има несрећну руку каже се за човека који се не може тући а да не убије свога противника.

»Објашњење је било врло јасно, Фанфан дркташе сав, по челу му избеше крупне грашке зноја, а његови румени шегртски образи почеше бивати час при час бледи; лице му се отомбољи те изгледаше жалостивно, нешто га гушаше и он уздахну тешко.

»Дивота! повика Бел-Роз узимајући га за руку: ја волим људе који се не боје... Је л' те да се ви не бојите?... Затим дуцајући о сто: дечко, још једну флашу истога, запамти добро... овај господин части... Устаните један час, пријатељу... браните се... но, устаните понова... пружите руку... превите је... убришите се, тако, одлично, одлично, изврсно! За све ово време г. Бел-Роз празнијаше чашу. Тако ми вере начинићу од вас правог борца. Знате ли да имате одличан став; ви би руковали изврсно оружјем; колико је њих што имају такве подобности! Грдна штета што то нисте раније запазили! Али, не, то је немогућно, ви сте учили борење? — А, не, кунем вам се да нисам. — Признајте да сте се тукли. — Никад. — Не вреди скромност, чему служи што прикривате своју вредност? Ја не видим од тога користи. — И ја тврдим, умешам се тада и ја, да он никад мач није узео у руку. — Пошто господин то тврди онда се и ја слажем, али слушајте, ви сте обојица обешечасти, не можете ми подвалити, исповедите ми истину; не бојите се ваљда да ћу вас издати? Нисам ли ја ваш пријатељ. Ако немате поверења у мени у толико пре треба да се уклоним. Збогом, господине рече Бел-Роз љутито и пође ка вратима као да би изашао.

»— Ах, господине Бел-Розе, не остављајте нас, повика Фанфан. Питајте Кадета да ли сам вас ја слагао, ја сам по занимању пекар; зар је моја кривица што имам подобности? Ја сам радио оклагијом, али... — Ја сам много сумњао, рече Бел-Роз, да сте радили што друго. Ја волим искреност, искреност је најглавнија војничка врлина, а ви је имате. Са њом

се далеко тера и сигуран сам да ћете бити изврсан војник. Него, сад настрану то... дечко, флашу вина... пошто се ви нисте тукли... нека ме ђаво однесе ако верујем у то... све једно, сматрам за срећу да помогнем младости; ја ћу вам показати један ударац, један једини (Фанфан разрогачи очи). Само, ви ћете ми обећати тврдо да га нећете показати никоме. — Заклињем се, рече Фанфан. — Добро, ви ћете бити први коме ћу поверити моју тајну. Ја вас волим! Један ударац коме се не противстаје, ударац, који сам чувао само за себе. Свеједно, сутра кад се сване покажаћу вам га.

»Од овог тренутка Фанфан се мало охрабри и изгуби се у захваљивању г. Бел-Розу, кога сматраше за спасиоца. Исписмо још по неколико наискап чаша усред захваљивања с једне и одбијања с друге стране, па и г. Бел-Роз правехи се да је одоцнио, опрости с нама, али видело се одмах да нас познаје. Пре но што оде показа нам место где можемо ноћити. — Кажите Грифону, рече он, у улици Мортелери, да сам ја вас послао, спавајте мирно и све ће бити добро. Фанфан плати трошак, а Бел-Роз додаде: до виђења! доћи ћу да вас пробудим.

»Одемо Грифону, који нам даде преноћиште, али Фанфан не могаше ока склопити: може бити да је био нестрпљив да дозна маришетлук који му је Бел-Роз обећао показати, а може бити што је био уплашен.

»У празорје кључ се у брави обрте, неко уђе, познадосмо г. Бел-Роза. До ђавола! ови још спавају, повика он. За тренутак били смо на ногама. Кад смо били готови он за часак изађе са Фанфаном и мало после вратише се обојица — Хајдмо, рече Бел-Роз, само без глупости! Ви немате шта да радите, quatre bandé, и он ће се сам набости.

»И поред свега тога видело се по Фанфану да не иде на свадбу, а кад смо дошли на место био је више мртав него жив. Наш противник са својим девером беше већ дошао. — Прво, да се наместите, рече Бел-Роз, узимајући мачеве које ми је био дао; затим прегледајући општрине: добри су, ниједан неће више од шест палаца ући у трбух противников. Деде, држите, г. Фанфане, настави он пружајући мачеве.

»Фанфан се устезаше, али на други позив он ухвати држак, но тако лабаво да му мач испаде. — Није то ништа, рече Бел-Роз дижући мач и додаде га Фанфану пошто га намести наспрам његовог противника. Дакле, пазите! да видимо који ће нанизати пасуљ.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I

Суд општине таковске, актом својим Бр. 1852, пита:

»Извесно лице, писменим актом, тражило је код ово-општинског суда за-

брану на покретност његовог дужника М. М. из Такова, за обезбеду 100 дин. дуга, по у законуј форми изданој исправи.

Суд је забрану одобрио и извршио.

Таксу је наплатио из ТБр. 373. и 376.

Међутим, многи општински судови у овом срезу, неједнако у даним приликама наплаћују таксу, тако: једни наплаћују таксу из ТБр. 333. и 373. други опет таксу из ТБр. 334., 373. и 376.

Да би се постигла једнакост у наплати таксе при тражењу забрана, моли се уредништво да објасни: која се такса у даним приликама наплатити има?»

— На ово питање одговарамо:

Правилно ради тај суд, што по забранама наплаћује само таксу из тачака: 373. и 376. закона о таксама.

Према овоме греш они судови, који уз ово наплаћују и таксу из тачке 333. и 334., јер је тачком 373. обухваћено и решење, које се мора донети и такса из т. 333.

Да је законодавац одредио само таксу из т. 373. и 376. а да никако није мислио на наплату и оделите таксе из бр. 334., јасно се види по томе, што је он подигао таксу на 1 динар без обзира на вредност потраживања, а то већ не би чинио да је помишљао и на наплату које оделите таксе.

Потврду за ово гледиште налазимо и у тачци 138. ставу трећем, који се односи на забране код првостепених судова, и који условљава посебну таксу за решење тек у том случају, ако се издаје више од три решења, а иначе узима као довољну таксу само ону, која је за забрану условљена.

Што се тиче таксе из т. бр. 335. она ће се увек наплаћивати, кад прилог не буде у своје време оптерећен таксом и подлежи у опште овај.

Кад забрана није тражена по извршним пресудама, па поверилац правдајући забрану подигне тужбу за дуг, онда долази и такса из т. бр. 359. и 360.

II
Суд општине опљанске, актом својим Бр. 304, пита:

»Моли се уредништво да изволе објаснити у идућем броју „Полицијског Гласника“, да ли може суд приликом осуђивања кривца због крађе, по трећој части крив. закона, одмах једном пресудом осудити га на полицијски надзор, и колико има право да му исти одмери, јер се налази један овакав случај код овог суда?»

— На ово питање одговарамо:

Полицијски надзор као казна (§ 12. крив. закона) досуђује се на два начина — или уз какву другу осуду за случајеве из § 320. б. крив. закона, или независно од других казна по § 391. в. крив. закона, или по § 4. а полицијске уредбе става петог.

У првом случају (§ 320. б.) надзор не може бити мањи од четири месеца, па било да казну изричу среске или окружне власти, било општински судови, дејству-

јући по § 4. а полиц. уредбе става првог и другог као полициске власти.

У другом случају (§ 391. в. кривич. зак. и § 4. а став пети полиц. уредбе) надзор се не досуђује уз другу казну, него се под овај стављају лица административним путем.

Према овоме, дакле став пети § 4. а полиц. уредбе увек замишља надзор одвојено од друге казне и речима: „осуђе-ног крадљивца за учињену просту крађу“, само опредељује лица, према којима се надзор може административним путем применити.

На тај начин, кад год општински суд досуђује надзор оном истом пресудом, којом изриче и казну за крађу (§ 320. б. кр. зак.), минимална је казна четири месеца (§ 220. а.), а кад надзор изриче са одбором, онда је максимална казна три месеца.

Као што се из овога види, између једне и друге врсте надзора разлика је огромна.

Она је у осталом тако очигледна и по томе, што се и надлежност власти за разматрање осуда дели.

Тако, за случајеве, кад суд надзор досуди по § 320. б. онда је за оцену те пресуде надлежан првостепени суд, а кад се надзор одреди по § 4. а полиц. уредбе, онда је надлежна надзорна власт за разматрање решења.

Према овоме, општински суд и може и треба да питање о надзору расправи истом пресудом, којом изриче и главну казну за крађу.

III

Деловођа општине житно-поточке, пита:

„Моли се уредништво да изволи што пре објаснити:

Може ли суд општ. издати уверење по чл. 5. тач. 6. зак. о таксама жени, коју је муж одбацио тј. тера је од себе, а које јој је потребно због таксе за брачну парницу противу мужа јој, кад исти муж јој има свога оца и имање је разуме се очево а он тј. муж јој је непунолетан.

Ово ми је веома потребно, јер таквих случајева има довољно у мојој општини, па да би им могао према закону дати задовољења“.

— На ово питање одговарамо:

Кад муж отера жену од себе, и она буде тражила прописно мирење преко надлежног свештеника, па то буде без успеха, онда јој суд може и мора издати уверење о сиромаштини, ако она нема свога имања или прихода, на који би плаћала преко 5 дин. непосредног пореза без приреза и пореза на личност.

У овом случају имање мужевљево и његов порез, као и његов одношај према његовој задрузи, не узима се никако у обзир, нити има каква утицаја на само издавање уверења.

IV

Деловођа општине ослатићке пита:

„У § 435. грађ. суд. пост. јасно се каже, да деобници имају право изабрати

за изабрани суд по једног судију, а сви председника. На случај ако се у овом не сложе бира надлежна власт.

По истим § није казато ко бира деловођу за избр. суд, пошто то треба да буде по правилу.

У мојој околини практикују, те деловођу у овом случају узима сам председник избр. суда.

Ја по овоме налазим, да деловођу треба да бира цео избр. суд.

Зато учтиво молим уредништво, да што скорије у својем листу изволи по овоме дати своје мишљење“.

— На ово питање одговарамо:

Закон није регулисао: ко бира деловођу изабраног суда, кад је овај потребан.

Ако би се ово питање расправљало аналого §§ 21. закона о устројству првостепених судова, онда би право избора деловође припадало председнику изабраног суда.

Али, како је изабрани суд изузетак од редовне установе судова, и како би увек била искључена свака једностраност кад деловођу бира цео изабрани суд, то је боље да се тако редовно и ради, у толико пре, што овакав рад не би био противан ни једном законском пропису.

ОДЛУКЕ ДРЖАВНОГ САВЕТА И КАСАЦИОНОГ СУДА

Председник и благајник могу на основу чл. 157. тач. 4. зак. о општинама бити кажњени само онда, ако се несумњиво утврди, да на крају сваког месеца нису редовно предавали школској благајни одговарајућу дванаестину, по сразмери покупљених општинских прихода или приреза, за издржавање школе по школском буџету.

Услед извештаја школе С... од 1. новембра 1911. год. № 218. да јој је по буџету, који је за 1911. износио 8840-40 дин., до 1. новембра исте године предато само 2182 дин. школског приреза, узети су на одговор Велимир А., председник и Живојин К., благајник општине С..., због тога, што школи нису предавали уредно школски прирез.

На свом саслушању председник је изјавио, да школи уредно даје по $\frac{1}{12}$ на име школског приреза од покупљених општинских прихода, и до сада јој је предао 2185 дин. Што је на дугу остала још толика сума, разлог је, вели, тај, што се још из ранијих година води и појављује нека разлика између школског и општинског буџета.

Ово исто изјавио је и благајник додајући још и то, да се школи није могло више дати с тога, што се није могло више ни наплатити.

Надзорна власт нашла је, да су председник и благајник овим својим поступком створили с-би кривицу из чл. 157. тач. 4. зак. о општинама, па их је, на основу чл. 1670. истог закона, решењем од 14. новембра 1911. године № 28417. казнила са по 50 дин.

По изјављеној жалби, III Одсек Државног Савета нашао је, да решење надзорне власти не одговара закону с тога, што ничим није утврђено, да жалитељи нису предавали школској благајни редовно по одговарајућу $\frac{1}{12}$ (дванаестину) школског приреза по сразмери покупљених општинских прихода или приреза за издржавање школе по школском буџету, те се према томе не може узети, да су се огрешили о пропис тач. 4. чл. 157. зак. о општинама, према чему нису ни могли бити кажњени по пом. законском пропису.

С тога је, на основу чл. 170. зак. о општинама, решио, да се решење надзорне власти поништи.

Одлука од 5. децембра 1911. године № 11214.

Када се избори општинских часника врше после општих општинских избора, председнике и чланове бирачких одбора бира општински одбор из своје средине.

Миладин Д., из М..., изјавио је жалбу Државном Савету противу избора кмета села М..., који је извршен 1. новембра 1911. године, због ових неправилности:

- 1., што је збору за овај избор председавао Обрад Л., који је неписмен;
- 2., што је гласање вршено по азбучном списку за 1912. год.;
- 3., што је записник и остала изборна акта писао председник општинског суда;
- 4., што су на биралиште пуштана многа бесправна лица; и
- 5., што је у опште цела припремна радња противна закону.

Трећи Одсек Државног Савета нашао је, да овај избор не може остати у снази из ових разлога:

1., што је председник бирачког одбора био Обрад Л., који је, према поднетом уверењу суда општине м..., од 21. новембра 1911. године № 3017., неписмен, а то је противно чл. 52.а у вези са чл. 105. закона о општинама;

2., што бирачки одбор није био састављен према пропису чл. 52.г истог закона; и

3., што гласање није вршено по азбучком списку за 1911. год. који важи све до свршетка ове године, него по списку који ће важити тек од 1. јануара 1912. год. а тиме је повређен пропис чл. 22. и 27. б. зак. о општ.

С тога је, на основу чл. 170. зак. о општинама, решио, да се овај избор поништи.

Одлука од 10. децембра 1911. године № 11291.

Надзорна власт пре но што се, по изјављеној жалби, упусти у разматрање зборске одлуке, дужна је претходно уверити се о томе, да ли је жалилац на збору гласао, пошто жалбе противу зборске радње могу подносити само они, који су на збору гласали.

Збор сељака села С..., на дан 6. септембра 1911. год. а на молбу Ђорђа И.,

донео је одлуку, да му се од општинске утрине да једно парче земље, да подигне за се и породицу кућу, пошто му је стару кућу однела вода.

Противу ове одлуке изјавио је жалбу надзорној власти Ранча С., наводећи да не одговара закону из ових разлога:

1., што се давањем овог плаца спречава њему службеност пролаза;

2., што Ђорђе има свој плац, те није имало потребе да му се даје други, јер вода му је однела само кућу, али не и плац, а међутим средња скуштина дала му је 500 дин. на име накнаде за кућу.

3., што збор није на време објављен.

Надзорна власт нашла је, да је одлука збора правилна и на закону основана, па је ову решењем од 25. октобра 1911. год. № 9962. одобрила, а жалбу одбацила као неумесну.

По изјављеној жалби, III Одсек Државног Савета нашао је, да решење надзорне власти не одговара закону с тога, што се она у разматрање одлуке зборске упустила, ма да жалитељ, као што се из акта одборске радње види, на збору није гласао, а тиме је повређен пропис чл. 170. зак. о општинама.

С тога је на основу чл. 170. зак. о општ. решио, да се решење надзорне власти поништи.

Одлука од 29. децембра 1911. године № 11869.

Један случај задржања од извршења одлуке одборске о давању општинског новца под интерес,

Одбор општине с..., на основу чл. 86. тач. 21. зак. о општинама, донео је одлуку од 29. новембра 1911. год. да се чл. 21. зак. о општинама изда под једногодишњи интерес сума у 500 дин., с тим, да су дужни, за сигурност наплате, дати лично јемство.

Надзорна власт решењем од 2. децембра 1911. год. № 17331. задржала је од извршења ову одлуку из ових разлога:

1., што ни једним законом није општинама стављено у задатак, да врше банкарске послове и да интересирају. По ранијем закону, још пре 20 и више година, даван је општински новац под интерес, па је сад сав са дуплираним интересом, скоро у свима општинама, на дугу и стоји као једна озбиљна сметња буџетирању општинском. Већина општина или су предложиле, или се старају да предложе, да се такве облагације, као пропале, урасходују; и

2., што је ова одлука противна и чл. 86. тач. 3. и 13. закона о општинама.

Противу овога решења изјавио је жалбу Државном Савету суд општине с... и навео, да решења надзорне власти не одговара закону с тога, што овде није случај из чл. 152. зак. о општ. јер пом. одлука одбора није противна ни једном закону, уредби или наредби државне власти, већ напротив суд и одбор тачно су се и у свему држали уредбе о давању

општинског новца под интерес од 16. априла 1860. год. ВМ 1085. (Збор. XIII, стр. 163) и тач. 3. чл. 128. закона о општинама, те да би општина могла имати прихода од овог свег капитала.

Трећи Одсек Државног Савета по разматрању односног акта, нашао је, да је решење надзорне власти правилно и на закону основано. С тога је на основу чл. 170. зак. о општинама решио да се жалба одбаци као неумесна.

Одлука од 3. јануара 1912. године № 11988/911.

Јос. К. Ст.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ПОТЕРЕ

Ђурђе Павић, слуга на имању Јанка Бацака које има у Стојнику, пуцао је на председника општине стојничке и Вићентија Јовића, из Стојника, па за тим побегао незнано куд, поневши собом и две пушке — једну пибодијевог система и једну берданку.

Ђурђе је стар око 50 година, средњег раста, смеђ, нос дугачког, просед, кад говори отеже, погурен и кад иде љуља се, по народности је Арнаућин, а у оделу је сељачком.

Денеша начелника среза јасеничког, округа крагујевачког, Бр. 3018.

Драгутин Арсић, из Равне Бање, који одговара за убиство Арсе Цветковића, онд.; **Весели Љутић**, из Тупала, који одговара за убиство граничног каплара Живка Јовића; **Драгутин Стевановић**, из Оруглице, који одговара за опасну крађу, и **Азир Арслановић**, из Свираца, који одговара за убиство, притвореници власти среза јабланичког, обили су апсану и побегли.

Њихов лични опис није саопштен.

Денеша начелника среза јабланичког Бр. 3356.

Препоручује се полицијским и општинским властима, да за овим побеглим лицима учине најживљу потеру, и у случају проналаска стражарно их упуте властима које су потернице издале, с позивом на означене бројеве акта или денеша.

КРАЂЕ СТОКЕ

Илији М. Талићу, земљодецу из Рготине, украли су допови 21. брава оваца, од којих су девет црних а остале беле. Све су старе између 5—6 година и добро урађене.

Денеша начелника среза зајечарског Бр. 2815.

Ђорђу Илићу, тежаку из Суботице, украдена су два вола, — један црн а други жут. Матори су по три године и без икаквих роваша. Денеша начелника среза ресавског Бр. 4125.

Петру Клефишу, извознику из Јагодине, украдена су два вола из штале Косте Маној-

ловића, мех. у В. Поповићу. Један је волаке црне, буласт, а други беле и рамље једном задњом ногом. Оба су без других роваша, а матори по 5 година.

Денеша начелства округа моравског Бр. 1864.

Обраћа се пажња свима полицијским и општинским властима на ове покраје.

ЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Цуних је десет година, како у „Полицијском Гласнику“ обрађујем рубрику

„ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА“

За тако дуги низ година истицана су тако разноврсна и многобројна питања из области судства и администрације, да се слободно може рећи, како је данас мало ствари, које нису биле предмет јавности и остале нерасветљене.

Ја лично никад нисам имао претензије да оцењујем вредност ових својих радова, али из многобројних изјава полицијских чиновника, општинских деловођа и писара, као и многих других људи, који се баве применом закона, могао сам извести закључак, да су они ипак били од големе користи, нарочито полицијским и општинским властима.

Како из сличних питања, која се и данас упућују „Полицијском Гласнику“ видим, да се понављају ствари, које су већ објашњене, ја сам дошао до уверења, да је већина ових радова непозната мађим људима, јер је врло мало оних, који су сачували комплете „П. Гласника“ за све време његовог издажења.

Да бих пружио могућност онима, који данас примењују законе, да се послуже овим радовима, ја сам средио сав овај десетогодишњи рад по материји да га штампам као засебну књигу.

Овome сам додао и све чланке, које сам до сада штампао из области судства и администрације.

Књига би изнела од 20 до 25 штампаних табака, и цена би јој била 5 динара.

Како би ова књига могла изаћи само тако, ако будем скупио најмање 500 претплатника, колико би било довољно да се покрију трошкови штампе, то се обраћам свима онима, који налазе да би им ова књига могла користити, да ми до половине месеца марта пошаљу претплату, како бих књигу одмах дао у рад.

На случај, да до горњег рока не буде пријављен довољан број претплатника, вратићу свакоме новац натраг.

Предговор овој књизи написао је наш уважени професор грађанског права на Универзитету, господин Живојин Перић.

Молим и све своје пријатеље, да се заузму око скупљања претплате.

Ко скупи 20 претплатника и пошаље претплату, добија књигу на поклон.

9. фебруара 1912. год.

Београд

Димитрије С. Калајић

окужни начелник у пензији

Његошева улица бр. 71.